

Sandra Bergqvist r ym.

Kirjallinen kysymys ruotsinkielisistä vaativista erityishuoltopalveluista

Eduskunnan puhemiehelle

Vuodenvaihteessa sosiaali- ja terveystoimi siirtyy uusille hyvinvointialueille, ja muutosta valmistellaan parhaillaan. Keskustelua on herättänyt kysymys siitä, miten ruotsinkieliset vaativat erityishuoltopalvelut tuotetaan jatkossa.

Uudellamaalla Kepa Uusimaa on ehdottanut, että sekä ruotsin- että suomenkielinen vaativien erityishuoltopalvelusten lääketieteellinen asiantuntemus keskitettäisiin HUS-yhtymään. Se johtaisi nykyisin Kärkulla-kuntayhtymän palveluksessa työskentelevien ruotsinkielisten asiantuntijatiimien lakkauttamiseen. Ehdotus on lainvastainen, eikä siinä oteta huomioon ruotsinkielisiä rakenteita, jotka on rakennettu vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa ruotsinkielistä hoitoa ja ruotsinkielisiä tukipalveluita varten.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 39 §:ssä säädetään kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksista. Yhteistyösopimuksilla pyritään turvaamaan kielellisten oikeuksien toteutuminen. Pykälä on muotoiltu siten, että nykyisin Kärkulla-kuntayhtymässä toimivat asiantuntijatiimit voisivat jatkaa työtään nykyisessä muodossaan, joka kattaa myös lääketieteellisen asiantuntemuksen.

Lailla pyritään varmistamaan riittävä väestöpohja erityisen vaativien ruotsinkielisten erityispalveluiden järjestämiseen ja turvaamaan niihin vaadittava osaaminen ja kehitystyö. Kepa Uusimaan ehdotus on voimassa olevan lain hengen vastainen, ja vaarana on Kärkulla-kuntayhtymän moniammatillisen asiantuntijuuden hajaantuminen. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamista koskevan lain viimeisimpään versioon on tehty erityishuollon roolia koskevia lisäyksiä, ja siten Kepa Uusimaan ehdotusta ei virkamiestasolla ole pidetty ongelmallisena sosiaali- ja terveystoiministeriössä.

Vaativien erityishuoltopalvelujen osalta lähtökohtana ei voi olla se, että ruotsinkieliset palvelut voitaisiin tuottaa ja järjestää samalla tavalla kuin vastaavat suomenkieliset palvelut. Koska ruotsinkielisten asiantuntijoiden määrä on rajallinen, tarvitaan erityisratkaisuja, jotta heidän asiantuntemuksensa saataisiin sitä tarvitsevien henkilöiden käyttöön. Tällä hetkellä asiakkaat, omaiset ja henkilöstö ovat hyvin huolissaan siitä, miten hoito toteutuu vuodenvaihteen jälkeen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 435/2022 vp

Miksi ministeriö antoi lausunnon, joka on täysin ristiriidassa voimassa olevan lain ja eduskunnan poliittisen tahdon kanssa ja

mihin toimenpiteisiin ryhdytään sen varmistamiseksi, että valmistelu etenee voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti?

Helsingissä 25.8.2022

Sandra Bergqvist r
Veronica Rehn-Kivi r